

CASUS PRUDENTIALIS.

MOR est in nonnullis Ecclesiis, in quibus devotio circa Eucharistia frequentem sumptionem colitur, ut Sabbato, completa illius diei solemniss...

- 1. Alii responderunt Negative cum Gavanto in Rubric. Missal. p. 4. tit. 10. n. 38. & 46. Cotonio lib. 2. controvers. 4. n. 174. Volpi resol. 62. n. 2. Azorio tom. 1. lib. 10. cap. 24. quæst. 3. & 4. Arnaudo in Epitom. Sac. Rit. part. 4. tit. 10. n. 29. Francolino de Horis Canon. cap. 30. n. 12. Marchino de Sacram. Ordinis tract. 3. part. 3. c. 8. n. 3. Et novissimè cum Macro in Hierolexic. Verb. Communio ubi ait: In Missa Sabbati Sancti hæc Antiphona (Communio) idè non dicitur, quia communio populi non fit. Itaque abusus etiam censendus est illorum, qui communionem concedunt in hac die.

ciendo: Te quidem Domino in omni tempore, sed in hac potissimum nocte. Necnon infra actionem Communicantes, & noctem Sacratissimam celebrantes. At in eadem Missa noctis nullus præter Sacrificantem Præfulem admittitur ad Communionem; & hac de causa, statim assumpto Sacramento cantantur Vesperæ, & omittitur antiphona Communio, quæ in aliis Missis dicitur; scilicet, quia non administratur Sacramento adstantibus eidem Missæ, ut notavimus supra ex mente Macri in Hierolexic. d. Verb. Communio. Quintò, quia consuetudo universalis est non communicandi populum in Sabbato Sancto, quæ vim legis censetur habere. c. fin. de Consuetud. Consuetudo dist. 1. l. De quibus, ff. de legib. Barbosa Axiom. 56. n. 4. Eò magis quia instituta rationi, & æquitati, quæ vult, abstineri à lætitia convivii, durante mœre Passionis Christi, & mœstia Apostolorum; utriusque enim repræsentatio durat usque ad diem Dominicæ Resurrectionis. Volpi dist. resol. 62. n. 6.

Rationes verò eorum, qui adhaerent affirmativæ opinionioni, sunt. Primò, quia cum Ecclesia nunquam prohibuerit communicari aliquos fideles devotos in die Sabbati Sancti, censetur permittere, juxta Juris regulam, Concessum dicitur, quidquid expressè prohibitum non reperitur. Nec non J. Quod ejus, ff. Ex quibus causis major. Barbof. Axiom. 46. n. 1. Et quod non reperitur à lege vetitum, non debet superstitiosè prætextibus præsumi prohibitum. cap. 2. de transact. Calderin. cons. 52. alias 6. De elect. Barbof. Axiom. 178. n. 2. Secundò, quia anticipatio in celebrando mysterio Resurrectionis Dominicæ sicut concedit Sacerdotibus celebrare Missam in Sabbato Sancto, saltem privatim ex magis communi Moralistarum opinione, de qua Emin. Card. de Lugo de Sacramento Euchar. disp. 20. à n. 18. & seq. ita debet professè devotis fidelibus, ut post sine eodem die Sabbati sancti sacramentum suscipere Eucharistiam. Operat enim Sancta Mater Ecclesia, ut in singulis Missis fideles adstantes non solum spirituali adfectu, sed Sacramentali etiam Eucharistiæ perceptione communicent. Concil. Trident. De Sacrif. Missæ sess. 22. cap. 6. Tertio quia in pluribus Provinciis alius inolevit, ut in die Sabbati Sancti, completa Missa solemnè, accedant personæ pie viuentes, & specialem devotionem erga Venerabile Sacramentum Altaris professentes, ad sacram Communionem recipiendam ex suorum Confratrum consilio, à quibus communicantur, ut de Hispania, Germania, & Italia, testatur Sanctius, Quintanadven. & alii pro hac opinione à Diana citati in dist. resol. 46.

Ad argumenta verò, seu rationes contrarias respondent. Ad Primum Quod in e. Sabbato de cons. dist. 3. prohibentur celebrari Sacramenta, non administrari. Immo ceteri textus ille abrogatus sit etiam quoad celebrationem in die Sabbati Sancti, eò minus obesse potest administrationi Eucharistiæ, post completam Missam. Ad Secundum; quod Verba Missalis nominant infirmos, tanquam motum principale reservandi Eucharistiam, sed non excludunt fanos præcipue in die Sabbati sancti, in quo conceditur, his temporibus, consecrare. Et exceptio in uno Casu firmat regulam in contrarium, quando expressè sic declaravit faciens Regulam. Barbof. d. Axiom. 85. n. 5. Et inclusio unius non est exclusio alterius, quando alia dispensatione alter est inclusus. Menoch. lib. 4. presumpt. 39. n. 42. Ad Tertium; Decreta S. Rituum Congregationis loqui de Communione in die Veneris Sancti tantum, & ipsam promptè parent fideles apud nos; quia nullus extra periculum mortis, communicat in die Veneris sancti; & meritorum ob mysterium mæroris ex Passione Christi, tum ob debitam obedientiam eidem Sacræ Congregationi, cujus Decreta vim legis habent. Coton. lib.

- lib. 3. controv. 3. n. 45. neque sunt approbandi Doctores adhuc asserentes posse administrari Communionem in die Parasceve etiam fanis, cum contrarium bis declaraverit S. Rituum Congregatio, cui tandem se submisit Diana in dist. tom. 2. tract. 2. resol. 46. n. 2. in fine, ibi Verum suppositis dictis declarationibus, ego nunc existimo in Jerva sexta Parasceve non esse administrandam Eucharistiam, nisi infirmis. Respondetur ad Quartum, Missam Sabbati sancti olim de nocte solummodo cantari consuevisse; non autem de die. Nam etiam Hebræi vigilabant in nocte ante primum diem שמריט ליל Le Scimmum, idèst Nox Vigilantium, teste Julio Mauroceno in cit. Opere Via della Fede part. 2. cap. 51. in principio. Incertum est autem an pro ea tantanda expectaretur medium noctis, vel ipsius noctis initium, siquidem Emin. Card. Bona Rex Liturgic. lib. 1. cap. 21. lib. n. 4. contendit probare, quòd expectabatur medium noctis Sabbati sancti pro cantanda Missa ex S. Hieronymo in Matib. cap. 25. & Tertullian. lib. 2. ad Uxorum cap. 4. quod etiam docet Durand. in Rat. Divin. offic. lib. 6. cap. 78. E contra Emin. Card. de Lugo de Sacram. Euchar. disp. 20. à n. 16. & seq. asserit, Missam Sabbati sancti ab antiquis solum decantari statim post occasum Solis, & sic in principio noctis, unde n. 18. infert, ultra Missam illam solemnem, Presbyteros potuisse, & solitos fuisse Missas privatas celebrare. At quidquid sit de hora, in qua celebratur Missa in nocte Sabbati sancti, verisimile est enim quòd antiquissimis temporibus, (in quibus reverentes erant fideles erga Redemptionis Myseria) non statim post occasum solis, sed tardius inciperent officia celebrare, cumque, & benedictio Ignis, Incensæ, & Cerei non cursum, sed devotè ferret, sensuque mysticus Sacramentum illarum Communioniarum explanaretur populo, & Catechumeni baptizarentur, medietas noctis appropinquaret, dum Missa decantaretur: quòd autem præter Missam solemnem recitaretur eadem nocte aliæ Missæ privatæ testatur Nivellolus, (qui vivebat Anno 1077.) quem allegat. Card. de Lugo cit. disp. 20. n. 18. Et quòd administraretur Eucharistia devotis infirmis, eam petentibus, eadem nocte Sabbati sancti, demonstrat ipse Emin. Card. Bona d. cap. 21. n. 4. ex Theodoro Balsamone (qui vivebat Anno 1191.) in can. 90. Trullano scribente: Christianos religiosiores toto illo Sabbato in Ecclesia manere solitos, & sexta noctis hora, idèst media nocte, avinis Sacramentis communicare.
- Neque obstat quòd in Missa Sabbati sancti non cantetur Versus, seu Antiphona Communio, sed omittatur, eò quia nullus alius communicabat, præter celebrantem, ut autem Gavantus, & Macer supra allegati; nam hæc consequentia negatur, & respondetur, non cantari Antiphonam Communio, quia illa est signum lætitiæ ex doctrina ejusdem Gavanti in Missica expositione Missæ part. 2. tit. 16. n. 28. nondum autem adventu lætitiæ tempus Resurrectionis Domini; juxta illud Ad Vesperum demorabitur fetus, & ad Matutinum lætitiæ. Psal. 29. Etenim Dominus Noster JESUS CHRISTUS surrexit à mortuis, non in media nocte, sed summo manè, & in Aurora; illustrante die Dominico, ut ex SS. Patrum testimoniis probat Baradas in Concord. Evangel. tom. 4. lib. 8. cap. 2. Tornel. ad Ann. Mundi 4084. n. 28. & Menoch. in Vita Christi lib. 8. cap. 1. n. 7. quia Ecclesiam profertè observat in Hymno illo Dominicæ ad Laudes: Aurora Cælum purpurat &c. Rex ille dum fortissimus, De mortis inferno specum Patrum Senatuum librum Edocit ad vitæ jubar
- Et quamvis omittatur Antiphona Communio durante Sacramento Eucharistia.

te per totam noctem mœre Passionis Christi, & ejus loco intonatur statim Vesperæ, ut in Missali, nihilominus ex oratione quæ cantatur post Magnificat, desumitur fuisse administratam Sacram Communionem etiam aliis à celebrante; dicitur enim illa, Spiritum nobis Domine tue charitatis infunde, ut quos Sacramentis Paschalis satisfacti, tua factas pietate concordet. Ecce, quod Ecclesia testatur, non unum celebrantem tantum, sed plures fideles, præter illum, fuisse Sacramentis Paschalis satisfactos, idèst Eucharistia refectos; loquitur enim Ecclesia in plurali, quia plures supponit communicasse in eadem Missa, & posse communicare.

Ad Quartum tandem argumentum contrarium, quod fundatur in consuetudine universalis non administrandi fidelibus Eucharistiam in die Sabbati sancti; respondetur non obstat; tum quia in pluribus Ecclesiis extat consuetudo particularis communicandi fideles magis devotos, Eucharistiam in Sabbato sancto petentes, ut, præter attestations Doctorem tenentium affirmativam opinionem in hoc quæstio, ego vidi per annos quadraginta, & ultra in Ecclesia Divi Thomæ Martyris hujus Civitatis Paduæ, & de Jure Consuetudo particularis præfertur generali. Rotam coram Ubaldodecisi. 80. num. 7. & coram Card. Cavaler. decif. 95. num. 3. Tum etiam quia in facultativis non usus non nocet, & consuetudo negativa non præjudicat. Postus de Manu. observ. 30. Eminent. Cardin. de Luca de Præminem. discurs. 50. num. 7. Et quamvis tempus proprium lætitiæ, & convivii Paschalis sit in Dominicæ Resurrectionis, nihilominus cum Sancta Mater Ecclesia præveniat in officio ipsum tempus lætitiæ, postsumus prævenire accipiendo dona, quæ dantur tempore ipsius lætitiæ: favores enim sunt ampliandi. l. Cum quidam, ff. de liber. & postum. Barbof. Axiom. 96. n. 4.

Ex quibus præferenda censetur opinio affirmativa in hujus casus Prudentialis resolutione, donec aliud terminetur à S. Rituum Congregatione; congruum est enim favere fidelium devotioni, quæ est Religiosis actus. J. Thom. 2. 2. quæst. 82. art. 2. & Emin. Card. de Lauræa in 3. Sent. tom. 2. de Virtutibus in genere, disp. 25. n. 25.

DECISIONIS XVI.

Ad Aprilis Quæstum primum.

ARGUMENTUM.

Proponuntur quatuor controversiæ circa formam Consecrationis Corporis Christi, Hoc est Corpus meum. Una ex Theologis volentibus, eam incipere debere à Verbis: Qui pridie quam pateretur. Altera ex Canonistis dicentibus, esse de forma etiam illa Verba: Accipite, & comedito. Tertia ex Scripturistis, opinantibus, præter Verba, requiri etiam Benedictionem. Quarta ex Philosophis, secundum quos non videtur posse formam proferri à multis simul consecrantibus eandem materiam, ut sit in ordinatione Sacerdotum, & consecratione Episcoporum. Referuntur plures eruditiones Ecclesiasticæ. Resolvuntur objecta, & firmatur forma prædictam consistere in ipsidem quatuor Verbis: Hoc est Corpus meum.

SUMMARIUM.

- 1 Forma consecrationis Corporis Christi quæ sit?
- 2 Presbyteri in sua ordinatione concelebrant, & consecrant cum Episcopo. & n. 17.
- 3 Clerus Patavinus emicat viris doctissimis.
- 4 Verba: Qui pridie quam pateretur, an sint de essentia consecrationis?

- 5 Benedictio Hostia ante consecrationem, an sit de essentia?
- 6 Christus an sola benedictione consecraverit Eucharistiam?
- 7 Cause plures totales non possunt concurrere ad eundem numero effectum.
- 8 Sacerdos consecrando loquitur in persona Christi.
- 9 Verba: Qui pridie &c. sunt de præcepto tantum.
- 10 Enim dictio non est de essentia in consecratione.
- 11 Hispani difficulter proferunt T post S.
- 12 Verba recitativa non consecrant.
- 13 Christus consecravit Eucharistiam proferendo Verba forme.
- 14 Benedictio accipitur pro consecratione.
- 15 Christus an consecraverit, quando fuit in Castello Emmaus?
- 16 Christus dicto, & facto voluit instruere Ecclesiam circa Eucharistiam.
- 17 Presbyteri plures simul consecrando dicuntur cause partiales.
- 18 Presbyteri noviter ordinati dum communicantur ab Episcopo, non dicitur Consecrator.
- 19 Cardinales olim consecrabant simul eandem Hostiam cum Papa.
- 20 Canonici olim conclababant cum Episcopo.
- 21 Periculum præventionis Episcopi in consecratione cum noviter ordinatis.
- 22 Intentio Ministrum non potest suspendere vim verborum forme in Eucharistia.
- 23 Presbyteri noviter ordinati eundem proferre Verba consecrationis simul cum Episcopo.
- 24 Pasqualigi verba pro Sacerdotibus noviter ordinatis consecrantibus una cum Episcopo.
- 25 Cerebmaniarum Magistrum obligatio, dum ordinantur novi Sacerdotes.
- 26 Presbyteri dum ordinantur, ne dissentiant multum ab Altari.

QUESITUM PRIMUM.

Quæ sit Forma consecrationis Corporis CHRISTI in Eucharistia?

Dixerunt omnes formam consecrationis Corporis CHRISTI consistere in illis quatuor verbis HOC EST CORPUS MEUM ut ex Concilio Florentino in Decreto Eugenii IV. & ex Cathedris Romano scilicet. 19. de Euch. Siquidem hæc verba prolata à Sacerdote in persona Christi efficiunt id, quod significant, scilicet, conversionem substantiæ panis in Corpus Christi, qui hanc vim, & virtutem prædictis Verbis attribuit, cum ipse primùm hoc Divinum Sacramentum sui Corporis illdem Verbis instituit, atque consecravit; & per hanc formam consecratur Corpus Christi, non solum si ab uno tantùm Sacerdote proferatur super materiam; sed etiam si pluribus simul, ut fit in consecratione Episcopi novi, & in collatione Ordinis Presbyteratus: novi enim Presbyteri concelebrant cum Antistite ordinante; & novus Episcopus cum Episcopo consecratore, ut constat ex Pontificali Romano, & docent S. Thom. 3. part. quæst. 82. art. 2. Magistrus in 4. Sent. disp. 1. n. 59. & in Theolog. Moral. disp. 18. n. 41. Sotus in eod. lib. dist. 33. art. 3. Emin. Card. de Lauræa tom. 1. in 4. Sentent. disp. 24. art. 4. Et Diana Coordinata tom. 4. tract. 8. resolut. 89. 90. & 91. quæ residet in antiquo part. 12. tract. 1. resolut. pariter 89. 90. & 91.

At quatuor difficultates reperi in vestra contra hanc responsum. Unam à Theologis, alteram à Canonistis, tertiam à Scripturistis, quartam à Philosophis; Emicat enim Clerus Patavinus ingenti horum Professorum numero.

Prima difficultas Theologorum fuit ista: Hæc verba HOC EST CORPUS MEUM prolata à Sacerdote significant corpus ipsius Sacerdotis, non autem Corpus CHRISTI. Ergo illa verba non constituunt integram formam; ideoque de ipsidem forma essentia, & integritate videtur esse alia verba præcedentia, videlicet: Qui pridie quàm pateretur, accepit panem in sanctas, ac venerabiles manus suas, & elevatis oculis in Cælum ad se Patrem suum omnipotentem, Tibique gratias agens, benedixit, fregit, & deditque discipulis suis dicens: Accipite, & manducate ex hoc omnes; HOC EST ENIM CORPUS MEUM. Igitur hæc omnia verba unita simul denotant id, quod consecratur, esse Corpus CHRISTI, non autem Sacerdotis consecrantis, ut autumat Scotus in 4. dist. 8. quæst. 2. Angelus in Summa Verb. Eucharistia num. 24. Pasqualig. in Sacra Morali doctrina disp. 95. num. 14. Idem adimplatur Rubrica Missalis Romani de festis, in celebrat. Missar. occur. §. 3. n. 6. ubi præcipit, quod si deprehendatur defectus panis post sumptionem Sanguinis, apponi debet rursus novus panis, & vinum cum aqua, & facta prius oblatione, ut supra, Sacerdos consecret, incipiendo ab illis verbis: QUI PRIDIE, &c.

Secunda difficultas Canonistarum desumitur ex text. in Can. Non omnis Panis, 61. de Consec. dist. 2. ubi dicitur: Non omnis Panis, sed accipiens benedictionem Christi fit Corpus Christi. Et Glossa explicans hanc benedictionem subdit: Institutam à Christo, quæ est: Accipite, & comedite hoc est Corpus meum. Confirmatur ex S. Ambrosio, l. 4. de Sacram. c. 4. qui ita dicit: Cùm venitur ut consecratur Sacramentum, Sacerdos non propriis sermonibus, sed sermonem utitur Christi dicens: Accipite, & comedite, hoc est corpus meum. Ergo necessaria sunt verba præcedentia, per quæ Sacerdos loquens in persona Christi, consecrando significat Corpus Christi.

Tertia difficultas Scripturarum fuit; quod Christus Dominus videtur consecrassse suum Corpus sub specie Panis, non Verbis formæ prædictæ, sed sola benedictione; dicunt enim Evangelistæ, quod benedixit, & fregit, & deditque discipulis suis dicens: Accipite, & manducate, hoc est Corpus meum, consecratum scilicet ante hæc verba. Hinc etiam habetur Luc. 24. quod Saluator recumbens cum duobus discipulis cumbens in Emmaus, Accipit panem, & benedixit, & fregit, & porrigebat illis, id est suum Corpus, quod ibi consecravit per solam benedictionem. De hac etiam dicit Apostolus 1. Cor. 10. Calix, cui benedicimus, nonne participatio Domini est? Ergo per solam benedictionem fit consecratio Corporis Christi, & ita videtur fuisse de mente Innocentii III. lib. 4. de Sacro Altaris Mysterio cap. 6. in his verbis: Sane potest dici quod Christus virtute divina consecravit, & postea formam expressit, sub qua posset benedicere. Ipse namque pro se virtute propria benedixit, nos autem illa virtute, quam indidit verbis. Ergo Christus non consecravit verbis, sed Divina virtute præcedenter ad verborum prolationem.

Quarta difficultas à Philosophorum est talis. Si plures Sacerdotes simul proferant Verba consecrationis, nihil videtur agere; ratio est, quia repugnat plures causas totales concurrere ad eundem numero effectum, & necesse est, ut ipse effectus multiplicetur, sicut multiplices sunt influxus à causis totalibus provenientes, quæ producant effectum, ut dicitur Colles. Compluten. lib. 2. Physicor. disp. 15. à n. 17. P. Nicolaus Arnd in eodem lib. 2. Physicor. quæst. 6. art. 3. & Magistrus disp. 8. Physicor. quæst. 3. art. 2.

His tamen minime obstantibus, vera est responsio data ad Quæstum; scilicet, formam consecrationis Corporis Christi consistere in quatuor his Verbis tantum: HOC EST CORPUS MEUM. Neque

que subsistit prima difficultas à Theologis in vestra, quamvis enim hæc verba prolata sine aliis verbis præcedentibus videantur ex ipsi natura significare corpus Sacerdotis proferentis; nihilominus, quia Sacerdos cum illa proferet, intendit Corpus Christi, idcirco significat Corpus Christi, & non corpus Sacerdotis; Sacerdos enim loquitur in persona Christi, & proferit illa verba tamquam instituta ab ipso Christo, cum intentione efficiendi id, quod instituit Christus; ut ex doctrina S. Thomæ, S. Bonaventuræ, Alensis, Tareteti, & aliorum Scotistarum adstruit Magistrus in 4. sent. disp. 3. quæst. 6. art. 1. & 2. advertens, contrarium scripsisse Scotum disputationis gratia, non ut firmaret se in illa opinione. Cui nihil favet Rubrica Missalis, nam ordinat ut reassumatur consecratio ab illis verbis: Qui pridie &c. non tamquam consecrationis, sed dispositivis ad consecrationem. Præterquam quod illa Verba: Qui pridie quàm pateretur &c. non nominant personam Christi; & opus esset aliud repetere Canonem, si necessario desumendum foret sensus verborum formæ à Verbis præcedentibus, ut legitur eorum manifestè patet. Itaque Verba præcedentia sunt de præcepto Ecclesiæ, non autem de essentia consecrationis, neque de forma, propterea hinc, ut passim notant omnes Scholastici, & Moralitæ. S. Thomas d. p. 3. quæst. 78. art. 2. Gonet. tom. 5. disp. 7. de Eucharistia forma art. 1. & habetur in cap. Cùm Marthe. De celebr. Missar. Thom. Tamburini. De Jure Divino lib. 4. cap. 2. n. 15. ubi ait: Particulari Enim sine peccato mortali omitti, præcepto contemptu ex materia parvitate; & 19. ex Soto addit, valide consecratur Sacerdotem ex defectu linguæ dicentem et, pro est, & meum, pro meum; nam Hispani ex difficultate linguæ non bene proferunt T, post S, neque M, in fine syllabæ.

Ad secundam difficultatem Canonistarum respondet Suarez de Euchar. disp. 59. scilicet. 1. & Reginald. in Praxi 29. sub n. 30. Glossam referre Verba concernentia Usam Eucharistia, & sunt illa: Accipite, & comedite. Et concernentia formam consecrationis, & sunt ista: Hoc est Corpus meum. Itaque Verba Accipite, & Comedite non concernunt formam consecrationis; & hinc est quod à S. Luca fuerunt ommissa, ait enim cap. 22. Et accepto Pane gratias egit, & fregit, & dedit eis dicens: Hoc est corpus meum. Ad auctoritatem autem S. Ambrosii respondet Magistrus in cit. disp. 3. num. 147. his verbis: S. Ambrosium illa verba adducere, quia licet non sint de necessitate consecrationis, adhuc tamen sunt de necessitate præcepti, ut supra dictum est: Et idem Ambrosius verba illa alibi prætermisit: Uterius advertit idem Magistrus in sua Theologia Morali disp. 18. n. 32. communem esse doctrinam Thomistarum, & Scotistarum, quod Sacerdos proferat recitativa verba illa: Qui pridie quàm pateretur &c. proferat autem significativè illa Verba: Hoc est Corpus meum. Certum est autem Verbis recitativis, & per viam historice prolatis non consecrari Hostiam, sed tantummodo per Verba significativa.

Ad tertiam difficultatem Scripturarum respondet Gonet. d. tom. 5. de Euchar. disp. 7. n. 49. concedens fuisse opinionem Innocentii III. sed tamquam privati Doctoris, item Mayri, Catharini, & aliorum, quorum fundamenta congerit, sed non retinet Salmeron tom. 9. tract. 13. quod Christus consecraverit suum Corpus absque Verbis per excellentiam suæ potestatis. Sed contrarium est tenendum, ut docent SS. Patres relati ibidem à Gonet, videlicet Tertullian. lib. 4. contra Marcion. ante finem; ubi ait: Accipit panem, & distribuitur discipulis Corpus suum illud fecit, & est Corpus meum, accendo. Item S. Cyprian. de Cena Domini: Summus Sacerdos panem proferit, & vinum, hoc est, inquit, Corpus meum. Pariter S. Ambros. relatus de Consecr. dist. 2. c. Panis, De Sacramento Eucharistia.

ait: Cùm panem accipiam diceret, Hoc est Corpus meum, planè monstratur, Verbum illud operatorium fuisse, & aliis ommissis, hæc veritas reperitur delecta à sacro Trident. Concil. sess. 13. cap. 1. ibi: Quotquot in vera Christi Ecclesia fuerunt, qui de SS. hoc Sacramento differuerunt, apertissimè professi sunt, hoc tam admirabile Sacramentum in ultima Cena Redemptorem nostrum instituisse, cùm post Panis, Vinique benedictionem, se suum ipsius Corpus illi præbere, ac suam Sanguinem (notetur) discretis ac perspicuis verbis testatus est. Quæ verba à sanctis Evangelistis commemorata, & à D. Paulo postea repetita, cùm propriam illam, & apertissimam significationem præferant, secundum quam à Patribus intellecta sunt; indignissimum sanè flagitium est, ea à quibusdam contentiosis, & pravis hominibus ad falsitas, & imaginarios tropos, quibus veritas carnis, & sanguinis Christi negatur, contra universum Ecclesie sensum detorqueri. Igitur cùm Christus Dominus testatus sit, post benedictionem Panis, & Vini instituisse suum Corpus, & Sanguinem discretis, ac perspicuis verbis, id est determinatis, & clare exprimerentibus Corpus suum, neque alia verba discreta determinata, & manifestè exprimentia Corpus suum habeantur; nisi illa Hoc est Corpus meum, constat his verbis à Salvatore fuisse consecratum sub specie Panis Corpus suum; ut bene concludit Eminentiss. Cardin. de Lauræa de Eucharist. disp. 19. num. 185. & sequ. ubi alia argumenta cumulat, & congruentias hujus veritatis annectit.

Neque obstat, quod per benedictionem tantùm videatur hoc Sacramentum institutum, quia ut habetur in cit. Decreto Concil. Trident. fuit institutum post benedictionem; & institutio facta fuit per verba, ut testatur S. Ambrosius relatus in cap. Revera 69. de Consecr. dist. 2. versus finem, ita dicens: Quod si tantum valuit humana benedictio, ut naturam converteret, quid dicimus de consecratione Divina, ubi Verba ipsa Domini Salvatoris operantur? Ergo benedictio accipitur pro consecratione, quæ fit per Verba Salvatoris, id est Hoc est Corpus meum, ut docet S. Bonaventura in 4. dist. 8. part. 1. art. 2. quæst. 3. ad Ultim. quem citat, & sequitur Emin. Cardin. de Lauræa dist. disp. 19. num. 199. Idem sentit Eminent. Cardin. Capivaccius controversa secunda, de Benedict. Euchar. Quæst. Unica §. 1. & concordat S. Thom. scilicet. 3. super illis verbis Apostoli 1. Corint. 10. Calix benedictionis, cui benedicimus: quæ sic ab Angelico declarantur, videlicet, Cui benedicimus, id est, quem nos Sacerdotes consecramus.

Nec concludit factum Christi resuscitati cum Discipulis in Emmaus, nam multi DD. tenent, tunc Christum non consecrassse suum Corpus, sed porrexisse Panem simpliciter de more à se benedictum; vel si ibi consecravit Eucharistiam, usum fuisse Verbis formæ jam institutæ; quamvis Evangelista brevitate gratia ea omiserit, ut respondet Gonet. dist. tom. 5. disp. 7. de Eucharist. n. 52.

Opinio Innocentii Tertii cedere debet Concilio Tridentino; nam (ut diximus) ita scripsit tamquam Doctor privatus; ut advertit Emin. Card. de Lauræa d. disp. 19. num. 192. & ratio contra Innocentium est manifesta; quia Christus dicto, & facto voluit instruere, & informare suam Ecclesiam in consecratione hujus admirabilis Sacramenti; & sic voluit consecrare appositis Verbis, quibus ipsa Ecclesia uteretur pro forma.

Quarta difficultas selecta à Philosophis (quod plures Sacerdotes videntur non posse simul concelebrare, & consecrare eandem materiam) vocatur gravis difficultas, & quæ torquet Doctorem hominum ingenia à Diana Coordinato tom. 4. tract. 8. ref. 89. decepta ex antiquo exp. 12. tr. 1. resolut. 89. Et non absque ratione; est enim biceps, an scilicet prædicta simulta-

nea consecratio fiat *validè*; & an fiat *licitè*. Cate-
 rùm quod *validè* plures simul Sacerdotes eandem Ho-
 stiam consecrare possint, testantur communiter Sco-
 lastici, inter quos Eminent. Cardin. de Lauræa *dist.*
tom. 1. in 4. Sent. disp. 24. art. 4. Maftrius pariter
in 4. Sentent. disp. 2. n. 59. Et in sua Theologia Mo-
 rali *disp. 18. n. 41.* Pasqualig. in *Sacra Morali Doct.*
disp. 108. sect. 4. Gonet. *d. tom. 5. de Baptisim. disp.*
2. num. 21. et 22. Et alii plurimi, quos cumulat
 Diana *Coordinatus d. 1. 4. tr. 8. ref. 89. 90. et 91.*
 Quibus, ex Philofophis, consentiunt idem Colle-
 gium Compluten. *d. 1. 2. Physic. disp. 15. n. 18.* & P.
 Arnù *cit. q. 6. art. 3. n. 40.* Ratio Philofophorum,
 & Theologorum est, quia plures Sacerdotes conce-
 lebrantes sunt causæ instrumentales, morales, agen-
 tes in virtute causæ instrumentales, qui est Christus:
 nihil autem repugnat in moralibus, ut plures causæ
 totales producant eundem numero effectum, ut si plu-
 res personæ dignæ concurrant cum suis precibus ad
 obtinendam eandem numero gratiam. Præterquam-
 quod, ut docet Maftrius *d. disp. 2. n. 63.* prædicti
 Sacerdotes possunt dici causæ partiales, quia licet
 quilibet Sacerdos esset causa totalis consecrationis,
 si solus celebraret; tamen quia celebrando cum aliis
 pluribus, pendent omnes à principali causa, quæ est
 Christus, in cuius persona omnes proferunt verba
 Consecrationis, & cui in consecrando subordinan-
 tur; ideo censetur causæ partiales eundem effectum
 producentes, virtute causæ principalis, idest
 Christi.

Quod autem hæc concelebratio, & simultanea con-
 secratio fiat *licitè*, constat ex antiqua consuetudine,
 immò ex præcepto Sanctæ Matris Ecclesiæ, quæ in
 Pontificali Romano, approbato per Clementem
 Octavum, & per Urbanum pariter Octavum, in
 titulo *De Ordinatione Presbyteri*; & in titulo *De Consecra-*
tionis Elekti in Episcopatum mandat, ut *Pontifex Se-*
cretas moris dicat, ut ordinati ad Sacerdotium possint
illas cum eo dicere, debent enim ex consuetudine con-
celebrare, et etiam verba Consecrationis proferre; &
inde fit, ut ante communionem eorundem Presbyter-
orum noviter ordinatorum non dicatur Confiteor,
neque Misereatur, neque Indulgentiam, quia sunt
concelebrantes, & ea dixerunt à principio, ut ob-
servat Castald. in Praxi Sacrar. Cæremon. lib. 2. sect.
15. cap. 5. num. 10. pag. 345. in cuius consuetudi-
 nis antiquissimæ probationem plures Canones, &
 auctoritates SS. Patrum refert Emin. Card. Bona *Re-*
rum Liturgic. lib. 1. cap. 18. n. 9. quibus demonstrat
 olim Cardinales sollicitos fuisse concelebrare cum Pa-
 pa, & cum ipso eandem Hostiam consecrare, quod
 etiam notat Macer in *Hieroleis. Verb. Cardinalis col.*
6. pag. 126. Similiter omnes Canonicos consuevisse
 simul celebrare, & Corpus, ac Sanguinem Domini
 consecrare cum Episcopo ex Innocentio *lib. 4. de My-*
ster. Miss. cap. 25. refert Diana *Coordinatus d. 10. 4.*
tr. 8. refol. 91. in fine; quamvis hac tempestate
 usus fervet, ut Canonici Sacerdotes, Episcopo Pon-
 tificalia exercente, assumant tantum planetam, re-
 cident cum Episcopo Introitum, & alias partes Mis-
 sæ, Canone excepto, à quo abstinent, quia ampli-
 us non consecrant, ut olim faciebant unitim cum
 Episcopo; unum, & idem Sacrificium simul con-
 ficientes; quod tamen hæctenus servatur à Græcis.

Porrò non levis est labor Theologorum; & ut
 ait Diana, eorum ingenia torquentur in excogitan-
 dis remediis contra incommoda, quæ evenire pos-
 sunt in hac concelebratione, & præcipue si unus
 præveniat alios in proferenda forma consecrationis.
 Est enim manifestum periculum, quod alii commit-
 tant Sacrilegium consecrando materiam jam consec-
 ratam, vel unus consecrat Corpus, alius verò non
 Corpus, sed Sanguinem; immò ipse Episcopus ordi-
 nator potest præveniri in consecratione ab uno ex or-
 dinatis; & sic ipse nihil agat, non celebret, non

consecrat Eucharistiam; & eam postea sumat sub u-
 traque specie contra præceptum Ecclesiæ; ut confi-
 derat Emin. Card. de Lauræa *d. disp. 24. art. 4. n. 53.*
 Emin. Card. de Logo *de Eucharist. disp. 11. n. 161.*
 Lessius in *opere Postum. cod. trad. de Eucharist. art.*
2. Collegium Salmanticense. in Theologia Moral. de
Sacram. Eucharist. tr. 4. cap. 9. pan. 1. Et Dia-
na Coordinatus d. refol. 89. 90. et 91.

Plurimi plurima dicunt. Alii, quod hi Sacerdotes
 noviter ordinati debeant habere intentionem condi-
 tionatam, consecrandi tunc, quando Episcopus ipse
 consecrat, quamvis ipsi illum præveniant in pro-
 latione formæ. Sed non est bonum remedium; quia
 intentio Ministrum non potest suspendere effectum Sa-
 cramenti, quem causat forma consecrationis in ul-
 timo instanti prolationis Verborum. Alii, quod hi
 ordinati dicant formam consecrationis *recitativè*,
 non autem *significativè*, idest absque intentione con-
 secrandi. Sed hoc esset malum; quia concelebrant,
 & Ecclesia vult quod & ipsi consecrent. Alii,
 quod non intendant consecrare, neque non conse-
 crare, sed generaliter facere quod intendit Eccle-
 sia. Sed non est rectum; quia præcisè debent inten-
 dere consecrationem. Alii alia dicunt, sed omnes fe-
 involvunt, ita ut neque seipsum intelligant, neque
 ipsi intelligi valeant; vel ob obscuritatem, vel ob
 ambiguitatem, vel ob insubsistentiam remediij, quod
 proponunt, ut observare quique poterit in ipsis car-
 dinibus Theologiæ, nempe in *Cardinalibus de Lau-*
rea. et de Logo locis supracitatis.

Mihi satius est, perpenis omnibus remediis, am-
 plecti illud prædictum, & speculativum, quod sug-
 gerit Pasqualigus in *Decifionib. Moral. decif. 422. à*
num. 9. et seqq. videlicet, quod in Praxi carent Sa-
 cerdotes noviter ordinati proferre Verba consecra-
 tionis, quantum possibile est, simul cum Episcopo,
 & cum expressa intentione consecrandi eandem Ho-
 stiam, & eundem Calicem usà cum ipso Episcopo;
 & hoc satis esse, requi-
 uerit uterius querendum circa
 supposita incommoda examinata à Doctoribus:
 cessant enim omnia de se, ea ratione, quia (ut
 ipse Pasqualigus speculatur) Episcopus est principalis
 consecrans, Sacerdotes autem ab eo ordinati,
 sunt accessorii in eadem consecratione; forma autem
 consecrationis, quam ipsi proferunt cum Episcopo,
 est moraliter adjuncta, & alligata cum illa, quam
 profert Episcopus; unde fit, ut quamvis Verba Sa-
 cerdotum paulò ante compleantur, sive paulò post,
 quam illa Episcopi; censetur esse moraliter simul,
 & constituere unitim eandem consecrationem. Non
 me piget, in gratiam Lectorem, transcribere verba
 Pasqualigi in *cit. decif. 422. à n. 9.* quæ sunt ista.

Ut autem tradita doctrina melius teneatur, sciend-
 um est, quod Episcopus ordinans est principalis con-
 secrans; ceteri autem sunt adjuncti, & accessorii.
 Ex quo fit, quod tamquam ipsi (Episcopo) subordinati
 debeant sequi motum ejusdem; & quod etiam alio
 consecrativa uniuscujusque ex intentione Ecclesiæ, quæ
 ipsos Episcopo adjungit, sit subordinata alio con-
 secrativæ Episcopi; & proinde habeat ponere effe-
 ctum cum dependentia ab alio consecrativæ Epi-
 scopi.

Ratione autem hujus subordinationis, omnes illi con-
 secrantes, quamvis singuli seorsim sint sufficientes ad
 consecrandum, constituunt unam adequatam causam
 consecrativam: sicut enim sunt causa moralis con-
 secrationis, ita etiam univertuntur in unicam causam mora-
 lem, quia habentur per modum unius, cum ordinentur
 omnes ad eandem materiam consecrandam; &
 ad eundem effectum consecrationis. In hac autem
 causa Episcopus, seu principalis consecrans se habet
 veluti forma dans unitatem, & motum, quia ceteri
 omnes ipsi adiunguntur ut accessorii.

Ex hoc autem fit, quod ex institutione Ecclesiæ si-
 gnificatio forma consecrationis, quæ est vis operati-
 va, seu

va, seu potius ipsa operatio, quæ est ab accessoriis,
 sit adjuncta significationi verborum principalis con-
 secrans, & veluti ipsi alligata; unde dicitur ab ipsa
 ad causandum; & ideo ponit effectum ut conjuncta si-
 gnificationi principalis consecrans, & ut præfens se-
 quens motum ipsius.

Et ideo sive verba paulò ante compleantur, quam
 compleantur à principali consecrante, sive paulò post,
 censentur esse moraliter simul; & constituere unicam
 causam illius effectus, determinatam morali modo in
 ipso principali consecrante; & consequenter quilibet
 moraliter concurrat ad effectum consecrationis, quia si-
 gnificatio verborum cuiuslibet est unita moraliter, &
 simul significationi verborum principalis consecrans,
 sive in esse completo paulò ante precedat, sive paulò
 post subsequatur; quia hoc parvum discrimen non tol-
 lit similitudinem moralem. Corpus autem, & Sanguis
 Christi ponitur sub speciebus, quando primò compleatur
 significatio verborum principalis consecrans, tanquam
 ea, cui omnes alia subdantur.

Corollarij loco pro conclusione hujus Quæstij duo
 sunt colligenda notanda. Unum, quod Magistri Cæ-
 remoniarij in ordinatione Sacerdotum, eos exactè
 moneant proferre verba consecrationis Panis, & Ca-
 licis simul, & unitim cum Episcopo. Alterum,
 quod non permittant, eosdem noviter ordinatos Sa-
 cerdotes stare in nimia distantia ab Altari, ob do-
 ctinam Bonæ. *disp. 4. de Euchar. quest. 2. pun. 6.*
num. 11. Et Thom. Tambur. *de Jure Divino*
lib. 4. cap. 2. de Euchar. num. 8. dicentium incur-
 tissimum esse, an materia Eucharistiæ consecratur
 à Sacerdote distante per triginta passus.

DECISIONIS XVII.

Ad Aprilis Quæsitum secundum.

ARGUMENTUM.

Agitur de forma Consecrationis Calicis. Plures Ca-
 lices solitos fuisse apponere Judæos celebrantes
 Pascha Azymorum offenditur, atque eorum cæ-
 remonia referuntur. Notantur variaz opiniones
 Theologorum circa formam consecrationis Sanguinis,
 & firmatur eam consistere in illis Ver-
 bis: *Hic est Calix Sanguinis mei.* Vel, *Hic est San-*
guis meus. Redditur ratio, quare dicatur: *Hic est*
Calix? Et quare apposita sint reliqua verba con-
 secrationis, ut in Canone Missalis.

SUMMARIUM.

- 1 Judæorum mores, dum comedunt Agnum Pascha-
 lem primo die Azymorum.
- 2 Judei plures benedictiones faciunt mense.
- 3 Crucis signo an Christus benedixerit panem, &
 vinum consecrandum in ultima cæna?
- 4 Calices plures adhibebant Judei in cæna Pas-
 chali.
- 5 Forma consecrationis Sanguinis Domini.
- 6 Calicis Consecrationis verba an sint omnia essen-
 tialia? Tres opiniones.
- 7 Metonymia figura accipit continens pro contento.
- 8 Calicis nomen cur Ecclesia adhibeat in consecra-
 tione Sanguinis.
- 9 Verborum consecrationis Calicis significatio.

QUÆSITUM SECUNDUM.

Quæ sit forma consecrationis Calicis, seu Sanguinis Christi.

Præmittendum: morem fuisse, & nunc esse Ju-
 dæorum comedentium cænam Paschalem, pri-
 diæ Azymorum post Vesperas, singulis com-
 De Sacramento Eucharistiæ.

mensalibus calicem vino plenum præparare, quem
 quater exhauriunt hoc ordine.

Ante Vesperas illius diei adorant domum, & se-
 ipsos, & param קעגאר Kengar, idest canistrum, in
 quo ponunt Agnum alium igne, שוויט Seivurim,
 hoc est tres panes azymos, eodem die confectos,
 lactucas, aliaque herbas amaras, veluti quichorem,
 & intubum; item scutellas duas, in una quarum sit
 acetum, in altera חרסת Charseth, idest mixtura
 fructuum, & aromatum, habens speciem cretæ,
 seu calcis, in symbolum illius, quam struebant in
 Ægypto; addentes (ex traditione, sive superstitio-
 ne Rabbiorum) in eodem canistro pisces, ova, &
 nuces, cum Amygdalis. Facto vespere ponunt idem
 canistrum in mensa, in qua tot sunt calices vino
 pleni, quot sodales sedentes ad illam, cum pulvina-
 ri ad sinistram, cui in hærent aliquantulum, ad de-
 notandum antiquorum usum comedendi in lectis, seu
 ad innuendam libertatem, & requiem acquiritam in
 exitu Israel de Ægypto. Quindecim sunt Cære-
 moniæ, quas faciunt ad hanc Mensam, his vocibus
 collectæ.

קדש קדש, hoc est benedictio, quia benedictio-
 nem quandam recitant, & statim calicem evacuant,
 epotantes vinum.

יין יין, idest lotio, quia illic omnes lavant
 manus.

כרפס Carps, significatque res virides, herbas
 scilicet agretes, quas è canistro desumunt, ac in-
 tinguunt vel in aceto, vel in mixtura Charseth su-
 pradictæ.

יין יין, videlicet divisio, nam Paterfamilias
 dividit unum panem azyumum, cujus medietas
 absconditur subtus tobaleam ad significandum quod
 in exitu ab Ægypto detulerunt in mappis partem
 crudam absque fermento.

מגיד Magid, scilicet narratio; Narrat enim Pri-
 mus in mensa quomodo eorum Patres manduca-
 bant in Ægypto panem afflictionis, se inde edu-
 cti, post elum Agni, potiti sunt libertate; & om-
 nes commentales canunt diversos Rhythmos, e-
 nunciantes plagas Pharaonis, & gratias à Deo He-
 bræis elargitas; & interim præ gaudio extollunt
 eorum calices mero plenos, eosque bibendo, eva-
 cuant iterum.

רוצח Roetz, videlicet lotio, nam denuò mantos
 lavant, ex superstitiosa Rabbiorum instructione.

מורז Morz, Matz, idest benedictio secun-
 da. Herus enim, facta nova benedictione brevi,
 frangit unum ex panibus integris, & alium jam an-
 te dimidiatum; & utriusque parum omnes mandu-
 cant, simul cum Agno asfo.

מרור Maror, hoc est confectio lactucarum agre-
 stium, intingendo illas in aceto, & in mixtura Cha-
 rseth.

כרעב Corcebe, idest revolutio, quia, fracto tertio
 pane azymo, & frustula ejus revoluta herbis prædictis,
 comeduntur ab omnibus, at in modica quantitate.

שוילחן Scuilchan, Ngorcebe significans
 appositionem in mensa, portantur enim cibi commu-
 nes, quos cœnantes edunt ad satietatem, & calices
 lætenter bibunt.

צפון Zapum, scilicet absconditum: extrahunt enim
 medium illum panem azyumum, quem absconde-
 rant subtus mappam, & de eo omnes comedunt,
 quantum est unica oliva.

ברכה Barceh, scilicet benedictio, nam replent
 iterum calices vino, lavant manus, benediciunt Deo
 pro gratiarum actione, & bibunt, flentes hume-
 rum, & caput ad pulvinar.

הלל Hallel, idest recitatio Psalmorum sex, quorum
 primum est in exitu Israel de Ægypto. Et denuò im-
 plent cyathos mero, & psalmo completo, attollen-
 tes calices ipsos, maledicunt populo Christiano,
 eum appellantes גוים Ghoim, invementes in ipsum ver-
 D 3 ba

ba Psalmi 63. Effunde iram tuam in gentes, quæ non nocent, & in regna, quæ nomen tuum non invocaverunt.

1772 Nivizæ, nempe Amen, Amen, fiat, fiat; & in hac spe bibunt ultimò calicem vini, adherentes, ut antea, vno pulvinari, & surgentes à cœna, dormitum vadunt. His cæremoniis utuntur Judæi in vigilia Paschæ, dum incipiunt panes azymos, & agnum Paschalem manducare, ut latius narrat Justinus Mauræus, olim Rabbini, in citato opere Vis della Fede part. 2. cap. 30.

Ex his duo colliguntur, Unum quòd sicut hodie, ita antiquo temporibus solitum fuit apud Hebræos plures facere benedictiones in Mensa, præcipue in solemnitatibus, & in cœna Agni Paschalis; quæ benedictiones consistebant vel in recitatione Psalmorum, vel aliarum orationum, quibus laudabant Divinam Majestatem: & hinc sequitur, Redemptorem nostrum in institutione Venerabilis Sacramenti sui Corporis, & Sanguinis, gratias egisse suo Aeterno Patri, & benedixisse Panem, & Vino confecrando per recitationem aut Psalmorum, aut aliarum orationum, antequam de veniret ad consecrationem; non autem per signum Crucis, ut voluit Salmeron 10. 9. trad. 12. & Barradas in Eoang. tom. 4. lib. 1. cap. 2. column. 6. Siquidem signum Crucis; quo nos oblata benedicimus, est institutum ab Ecclesia ad significandam prægnationem Passionis Christi factam in cœna, ut docet Sanctus Thomas 3. part. quæst. 83. art. 1. ad 3. & observat Emin. Card. Capisucchius d. Controv. De Benedic. Eucharistica §. 1. Vers. Deinde. Alterum est, in cœna Agni Paschalis esse, & fuisse solitus Hebræos addidit plures calices ad bibendum: ex hoc autem reddidit verisimile, non unum tantum calicem fuisse consecratum à Christo in eadem cœna, & sic plures in diversis Orbis partibus Calices venerari, ut diximus supra ad secundum Calicem Mensæ Martii ex Hierolex. Macri in Verb. Calix column. 5. Barrad. d. tom. 4. lib. 2. c. 11. Et ex Storetis Menochii cap. 28. & 29. Centur. 1.

Modò respondentes ad Quæsitum dixere, formam consecrationis Sanguinis Eucharistici esse illam, quæ habetur in Canone Missæ, videlicet: Hic est enim Calix Sanguinis mei; novi, & aeterni Testamenti; Mysterium fidei, qui pro Vobis, & pro multis effunditur in remissionem peccatorum.

Gravis autem difficultas est & celebris controversia inter Scholasticos, an omnia prædicta Verba sint de essentia formæ consecrationis Calicis? Et quidem tres sunt opiniones. Una est, formam consecrationis vini requirere omnia verba prædicta essentialiter; subindeque si aliquid ex illis prætermittatur, non fieri consecrationem Sanguinis. Ita ex S. Thomæ 3. part. quæst. 78. art. 3. & in 4. Sentent. dist. 8. quæst. 2. art. 2. & ex cap. Cum Martine. De Celebrat. Missæ. tenent Thomistæ plurimi, quoscitat, & sequitur Emin. Card. Capisucchius Controversia sexta, de Forma Consecrat. Vini Euchar. in viginti §. quem etiam laudat Gonet. dist. tom. 5. De Eucharist. dist. 7. art. 2.

Secunda opinio docet, de essentia formæ esse illa verba, Hic est Calix Sanguinis mei, vel æquivalentia Hic est Sanguis meus: cætera verò esse de integritate formæ; sicut in homine nasus, aures, digitus sunt de integritate, non autem de essentia hominis, & secundum gravissimos Theologos in Sacramento Præsentis satisfactio censetur pars integralis, non autem essentialis. Ita Cajetan. Sotus, Nugnus, & alii citati ab eodem Goneto d. art. 2. num. 14. & novissimè Agudius de Sacram. Eucharist. part. 4. cap. 3. punct. 2. num. 7. 8. & 9.

Tertia opinio defendit, sola illa Verba, Hic est Calix Sanguinis mei; seu Hic est Sanguis meus esse de essentia consecrationis Calicis; alia verò sequentia esse tantum de præcepto Ecclesiæ, & ad ma-

jorem explicationem effectus Sanguinis Christi. Ita Suarez, Vasquez, Emin. Card. de Lugo, Becanus, Meratius, ex modernis; Aleñsis autem, Scotus, & S. Bonaventura ex antiquis, ut probat Matrini in 4. Sentent. dist. 3. q. 7. art. 1. Et in Theol. Moral. dist. 18. num. 30. & 31. ubi hanc esse communem sententiam, ea ratione, quia illa sola verba sunt de essentia consecrationis Calicis, quæ sufficienter significant præsentiam Sanguinis Christi sub speciebus vini. Sed hæc tantum Verba, Hic est Calix Sanguinis mei; sive, Hic est Sanguis meus, id sufficienter significant. Ergo ipsa sola sunt de essentia. Item quia non sunt minoris efficacitæ verba prædicta in consecratione Calicis, quam illa, Hoc est Corpus meum in consecratione Panis. Ergo sicut hæc sufficienter ad Conversionem Panis in Corpus Christi; ita & illa ad conversionem Vini in Sanguinem. Et hæc opinione retenta, duo sunt breviter notanda. Unum, quod dicitur in canone Missæ, Hic est enim Calix Sanguinis mei Methonymicè, id est per figuram Methonymiam, quæ accipit continens pro contento; eodem modo, quo nos dicimus ad amicum bibere hunc calicem vini; videlicet hoc vinum, quod est in calice. Uter autem Ecclesia hoc nomine Calicis in consecratione Sanguinis ad melius significandum, eum esse potabilem; nam aliàs de sui natura Sanguis non est idoneus potui. Alterum est, cætera verba in forma consecrationis Calicis apposta tres præcipuos effectus Sanguinis Christi explicare, Primum, adeptionem vitæ æternæ, quam veluti hæreditatem per Christi Sanguinem, tanquam testamentum, morte ejus sancitum expectamus. Ideò dicitur Novi, & aeterni Testamenti; nam vetus promittebat bona temporalia; novum autem æterna. Secundum, Fidei Christianæ professionem, quam præcipue in hoc Sacramento exerceamus, & sic ponitur Mysterium Fidei. Tertium remissionem peccatorum, siquidem amatissimus Redemptor dilexit nos, & lavit nos à peccatis nostris in Sanguine suo; unde subiungitur in consecratione Calicis, Qui pro vobis, & pro multis effunditur in remissionem peccatorum; legatur Gobat. in Theol. Experim. trad. 77. & Agudius d. part. 4. cap. 3. punct. 2. à num. 11. & seqq.

DECISIONIS XVIII.

Ad Aprilis primum Casum.

ARGUMENTUM.

Disputatur, an Confessarius Monialium possit ingredi Clausuram pro frequente Communione Monialis laborantis febre non mortali? Declaratur, quid sit Clausura Monasteriorum tum materialis, tum formalis? Agitur de ejus antiquitate, & ultima rigorosa firmitate. Discutitur, quando liceat Monialibus egredi de Clausura? Quando Viris eam ingredi? Quando accedere ad colloquendum cum Monialibus? Quæ pœnæ sint statutæ contra transgressores in istdem Casibus? Præcipue contra Regulares. Et resolvitur casus propositus affirmativè.

SUMMARIUM.

- 1 Clausura alia materialis, alia formalis.
- 2 Clausura Monialium est de Jure Ecclesiastico.
- 3 Clausura Monialium antiquissima. Etiam in lege Mosaicæ.
- 4 Clausura Virginum Deo dicatarum etiam in lege nature.
- 5 Monasteria Monialium in principio Ecclesiæ.
- 6 Clausura Monialium erat de præcepto etiam antiquis temporibus.
- 7 Bonifacius Papa VIII. indixit legem generalem Clausuræ perpetuæ Monialibus.

§ Ex-

8 Excommunicatio ipso factò incurritur ingrediendo Clausuram Monialium sine licentia ex Concilio Trid.

9 Cause tres, quibus Moniales à Clausura possunt exire.

10 Excommunicatio late sententia, & reservata Papæ contra Moniales à Clausura exeuntes.

11 Clausura Monialium ingressus prohibitus à Gregorio XIII. & Paulo V.

12 Episcopi habent jurisdictionem in Regulares circa Clausuram Monialium.

13 Canonice in Germania non sunt adstricte perpetuæ Clausuræ.

14 Dimissæ in Italianam non habent legem Clausuræ.

15 Moniales omnes professæ tenentur stare in Clausura perpetua.

16 Alluvio, & bellum sunt cause licite Monialibus exeundi à Clausura.

17 Clausuram egrediendi non sufficit causa particularis, sed universalis Monialium.

18 Monialis etiam cum legitima causa non exit à Clausura absque licentia Sacri Congressus.

19 Converse Moniales an possunt exire de Clausura ad querendas elemosinas?

20 Parvitas materia an detur circa egressum, vel ingressum Clausuræ?

21 Moniales violantes Clausuram quas pœnas incurrant?

22 Monialis in casu occulto violationis Clausuræ potest absolvi ab Episcopo. Secus in egressu notorio. num. 23. nisi periculum aliquod esset in mora num. 24.

23 Novitia, vel puellæ egredientes de Clausura non incurunt excommunicationem Papalem, sed pœnas impositas ab Episcopo.

24 Clausuræ Monialium utilitas, & necessitas ex moribus etiam Gentilium.

25 Clausuræ Monialium pro ingressu requiritur causa boni communis, vel particularis earum; vel aliquando exterorum pro arbitrio Episcopi.

26 Clausuræ Monialium pro ingressu aliquando sufficit licentia oratorum data.

27 Clausuram Monialium ingrediunt absque justa causa, & absque licentia quas pœnas incurrant?

28 Casus septem à quibus absolvi non possunt Regulares esse privilegiati, ex Decreto Clementis Papæ VIII.

29 Clausuram Monialium Superiores ingrediunt absque causa quas pœnas incurrant?

30 Pueros in Clausuram Moniales recipientes sunt excommunicate.

31 Licentia alloquendi Moniales danda est ab Episcopo.

32 Regulares ut coarcentur ab Episcopo circa accessum ad Monasteria Monialium quinque iura attendenda.

33 Regulares non possunt celebrare Missam in Ecclesiis Monialium absque licentia Episcopi.

34 Confessarius potest ingredi Clausuram, quotiescumque Monialis infra petii Sacramenta.

35 Confessarius potest in Clausura assistere Moniali moribunde.

36 Confessarius Monialium plura decreta Sacri Congressus concernentia.

37 Vicarius Episcopi non debet esse Confessarius Monialium.

38 Regulares non possunt esse Confessarii Ordinarii Monialium.

PRIMUS CASUS.

Quotidiana, sed non mortali febre Monialis laborans; cupit singulis festivi diebus, prout consuevit sane facere, Eucharistiam sumere de Sacramento Eucharistie.

re. Queritur, an Confessarius possit Clausuram ingredi ad has frequentes communiones exhibendas? Pro hujus casus canonica resolutione quatuor sunt theorematà notanda.

Primum est. Quòd Clausura sumitur vel materialiter tantum, & significat locum clausum, à quo aliquibus exire, vel in quem ingredi non licet. I. 3. §. Subvenitur, ff. ad Senat. Consult. Syllan. & sic intelligitur Gynæceum, Claustrum, aut Monasterium muris, & januis septum, in quo habitant Moniales. Giballin. de Clausura Regular. disquisit. 1. in princ. vel Clausura sumitur formaliter, & est lex prohibens tria, scilicet, egressum de Monasterio, ingressum in illud, & accessum ad Crates, seu Janas ad colloquendum cum Monialibus, Giballin. ibidem & Bonacina de Clausur. Monial. quæst. 2. punct. 1. & 2. quæ quidem lex est de solo Jure Ecclesiastico. Azor. part. 1. lib. 13. cap. 8. quæst. 2. Sanchez lib. 6. in Decalog. cap. 15. num. 3. & Alescan. Tamburin. de Jure Abbatissar. dist. 18. quæst. 3. rejecta opinione asserentium esse de Jure Divino ob illa Verba Psalmi 26. 4. Unam petii à Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ mee.

Secundum Theorema est; antiquissimam esse Clausuram Monialium, & Virginum Deo consecratam; non solum quia fuit instituta ab initio Ecclesiæ, ut infra probavimus, sed quia originem trahit tum à lege Mosaicæ; in qua mulieres Deo dicatæ segregabantur à consortio hominum; ut de Anna Prophetissa filia Phanel, que non dicebat de templo jejunis, & obsecrationibus serviens nuda, ac die. Luc. 2. 36. de Virginitus commorantibus in exedris Templi, de quibus dicitur 2. Machab. 3. 19. Sed & Virgines, que conclusæ erant, procurrebant ad Oniam. De Juditha, quæ in superioribus domus sue fecerat sibi secretum cubiculum, in quo cum pusillis suis clausa morabatur. Judith. 8. 5. & de mulieribus, quæ stabant ante portam Templi, quas fuisse Deo dicatas, ostendit Canisius lib. 1. de Maria Deip. cap. 12. & observat Sallian. in Annalib. ad Mundi Annum 4041. n. 3. & Card. Baronius in apparatu Annal. n. 50. & 51. Tum à lege nature, in qua Tithæa Uxor Noachi docuit nepotes, & puellas, à filiis suis statim post diluvium ortas, se Dei servitio mancipare, & in ejus cultum ignem sacrum inextinguendum custodire, quem postea Deus præcepit Moyfi Levit. 6. in suo tabernaculo semper ardere; unde ipsa Tithæa post mortem Esau vocata est; id est mater ignis; & ab eadem apud Gentiles, & Romanos nomen sumptum sunt Virgines Vestales, quæ servabant ignem perpetuum, & detonæ sub Clausura vivebant, ita ut neque Senatus ad eas accederet, ut eruditè Tholosan. in Synagm. Juris part. 2. lib. 15. cap. 17. & Serra de Synonim. in Verb. Vestales. Porro quidquid fuerit de his, certum est, quòd statim ab initio Ecclesiæ fuerunt in usu Monasteria Virginum Deo addictarum, quas salutat S. Ignatius Martyr. Epist. 10. 12. & 15. & de eis meminit S. Clemens Romanus apud Epiphani. heres. 30. Et testatur S. Ambrosius lib. 3. de Virginit. S. Hieronymus lib. 1. advers. Jovinian. & S. Augustinus epist. 109. Quibus quidem Virginitus indicta erat lex clausuræ, non quidem absoluta; quia aliquando ob urgentes causas poterant ex Monasterio exire. S. Antonin. in Summa 3. part. tit. 20. cap. 2. §. 3. Vers. Egressum autem Monialium; sed necessaria erat licentia Abbatissæ, & comitatus seniorum Monialium, ut ex pluribus Conciliorum, & Sanctorum Patrum Decretis, in primis Ecclesiæ sæculis emanatis, ostendit Giballin. de Clausura d. disquisit. prima, cap. 1. §. 2. redarguens Tamburinum de Jure Abbatissar. dist. 18. qu. 2. n. 3. & q. 3. n. 1. dicentem, Clausuram prædictis illis temporibus fuisse tantum de consilio, siquidem erat

§ Ex-

de præ-